

BÀI - GÃY

* Nghiên cứu và áp dụng các biện pháp tăng
hợp về kinh tế, kỹ thuật và tổ chức để tăng
tăng số lượng và chất lượng trâu cày kéo
nhằm cản đối sức kéo ở 2 vùng đồng bằng
sông Hồng và sông Cửu Long*

Thời gian trong trình 02 - B

Mã số : 02 - B - 04 - 04

Cơ quan chủ trì đề tài :

Cục Chăn nuôi thú y.

Cơ quan phối hợp :

- Viện Khoa học Nông nghiệp Miền Nam
- Huyện Duy Tiên - Hà Nam Ninh
- Huyện Củ Chi - Cửu Long

Người chủ trì đề tài :

- Lê-Nâ-Lịch , Phó Cục Trưởng
Cục Chăn nuôi và thú y ;

Địa điểm thực hiện đề tài :

- Cục Chăn nuôi thú y thực hiện
tại 7 HTX huyện Duy Tiên, Tỉnh
Hà Nam Ninh.
- Viện Khoa học KT Nông nghiệp
miền Nam thực hiện tại xã Tân An
huyện Củ Chi tỉnh Cửu Long.

Thời gian tiến hành :

- Từ tháng 10 - 1986 , kết thúc
tháng 12 năm 1990.

Hà Nội, 1990

Nghiên cứu và áp dụng các biện pháp tổng hợp về kinh tế kỹ thuật và tổ chức để tăng số lượng và chất lượng trâu cày kéo nhằm cản đối sức kéo ở 2 vùng đồng bằng sông Hồng và sông Cửu Long.

Lê-Bá-Lịch và các cộng tác viên.

I- Dự án đề

Vùng đồng bằng sông Hồng và sông Cửu Long là hai vùng trọng điểm lúa của nước ta.

Làm đất kịp thời vụ là yêu cầu ý nghĩa quan trọng trong khai canh tăng vụ. Hiện nay có giới hạn trong nông nghiệp canh nông hơn chẽ, trâu bò giàn đầm nhạn trên 70% sọc keo trong nông nghiệp. Đặc biệt trong đồng bằng sông Hồng bình quân mỗi trâu cày b('-', 4,5 ha gieo trong một năm. Lục thời vụ bện tên trâu bò phải làm việc liên tục; nhưng việc chăm sóc tăng khả năng sinh sản tại chỗ, nhằm từ tục gieo keo bằng trâu bò chưa được nghiên cứu để xuất hiện phap dung mục, hàng năm tỷ lệ chết đói chết yet lớn "Hưu sinh và dương" phap nhập trâu bò từ miền núi và, tỷ lệ chết cao.

Để tài dặt ra pham nghiên cứu các biện phap tổng hợp nuôi dưỡng sịnh sản tăng đầm trâu bò giải quyết nhưng yêu cầu tăng nguồn sọc keo tại chỗ.

Mục tiêu của đề tài :

1. Áp dụng mô hình nuôi trâu cày kéo kết hợp sinh sản ở 2 huyện thuộc đồng bằng sông Hồng và sông Cửu Long. Đến cuối năm 1990 hạ mực trâu cày keo từ 4,5 ha gieo trong xuống 3,6 - 3,8 ha.

2. Tăng nhanh trâu khỏe (tỷ trọng trâu loại A và B tăng lên) ở các trọng điểm.

3. Nâng tỷ lệ sinh sản của trâu từ 25% lên 35 - 40%, tỷ lệ nuôi sống nghe từ 60% lên 80% - 90%.

4. Làm trại hóa đàn trâu và giảm số thải loại đồ ngô đồng xuống từ 3% xuống 1 - 1,5%.

Đề tài được tiến hành tại :

- 7 xã của huyện Duy Tiên - Hà Nam Ninh. Đại diện vùng đồng bằng sông Hồng

- 1 xã Cảng Leng, huyện Cửu Long, đại diện vùng đồng bằng sông Cửu Long.

II- Nội dung và phương pháp nghiên cứu :

II-1. Nội dung : Để tăng số lượng và chất lượng đàn trâu trâu bò kẽm hợp sinh sản ở cao xá chọn làm mô hình nội dung được đề ra và giải quyết như sau :

II-1.1- Điều tra phân loại đàn trâu cày, khả năng sinh sản, thực ăn v.v... của con bò.

II-1.2- Nghiên cứu ứng dụng biện pháp thưé săn cho đàn trâu trong đồng xuân.

II-1.3- Nghiên cứu, ứng dụng biện pháp nâng cao khả năng sinh sản đàn trâu cày.

II-1.4- Nghiên cứu ứng dụng biện pháp về thú y và tổ chức hoạt động mang lưới trong HTX.

II-1.5- Nghiên cứu ứng dụng các chế độ, chính sách khuyến khích kinh doanh.

II-1.6- ^{Đào tạo lao động} Luyện kỹ thuật cho cán bộ cơ sở, công tác tuyên truyền, vận động, quản lý chung theo hiến đưa tiến bộ kỹ thuật vào chăn nuôi trâu bò ở gia đình.

II-2. Phương pháp :

II-2.1- Bằng phương pháp nghiên cứu ứng dụng từ điểm ra điểm.

II-2.2- Phối hợp với Viện chăn nuôi, Viện thú y, Viện khoa học kỹ thuật nông nghiệp miền Nam, Công ty chăn nuôi và thương mại khu vực I, Trường Trung học phổ thông nghiệp Trung ương để ứng dụng kết quả nghiên cứu trong và ngoài nước.

II-2.3- Xác lập và rút kinh nghiệm dí từ biện pháp giản đơn, dễ làm phù hợp với điều kiện nông thôn hiện nay

III- Kết quả đạt được :

III-1. Qua điều tra phân loại đàn trâu năm 1986 về số lượng và chất lượng cho thấy :

1.1.1- Ở 7 HTX Tiên phong, Tiêu ngôai, Trác văn, Mộc bắc, Yên bắc, Chuyển ngôai và Duy minh của huyện Duy Tiên Hà Nam Ninh tổng đàn trâu là 688 con trong đó trâu cái 713 con chiếm 100% tổng đàn. Trâu cái 321 con chiếm 45,67% tổng đàn.

- Tỷ lệ đẻ của đàn trâu 29%, tỷ lệ nuôi sống nghé 69%.

- Bình quân súc kéo (con/vu/ha gieo trồng) 2,32.

- Trâu cày loại A và B (trẻ, khỏe) chiếm 89,1% .

loại C(già, yếu) chiếm 10,9% .

- Số trâu chết và loại thai trong đồng xuân 3,6% tổng đàn. Điều tra lứa đẻ của 46 trâu cái ở 2 HTX cho thấy :

- Có 16 con chưa đẻ bò nào chiếm 35% số trâu điều tra (trong đó có 7 con từ 6 tuổi trở lên).

- Có 20 con đẻ từ 1 đến 3 lứa chiếm 4% số trâu điều tra. Dàn trâu đực giống trên 10 tuổi có 21 con chiếm 25% dàn đực giống, có tầm vóc nhì (trung bình 350 - 380 kg/con), phân bố không đều.

1.1.2- Ở xã Tân An, huyện Càng Long - Cửu Long

- Phân loại 658, trâu cày thì có 565 con (85,9%) đạt tiêu chuẩn trâu cày của Bộ nông nghiệp nhưng không có trâu loại A.

Số trâu loại D nhỉ con (220 - 300 kg/con), cày yếu >100% có 93 con chiếm 14,1% tổng số trâu phân loại.

- Dàn trâu cái 256 con chỉ có 173 con (67,6%) dù tiêu chuẩn làm nền lai tạo, 28 con (10,7%) trâu keo loại IV có thể tận dụng sinh sản; còn 55 con (21,5%) không đạt tiêu chuẩn sinh sản phải loại thái.

- Khảo sát khả năng làm việc trên đất沃 của 1 dội trâu như sau :

- Cày được $646 \text{ m}^2/\text{giờ}$
- Buốt được $2347 \text{ m}^2/\text{giờ}$

Thời gian làm đất vụ thu/hè kéo dài 3 - 5 giờ/ngày.

III-1.2. Điều tra tình hình chăn nuôi dàn trâu :

Trong các HTX, phương thức chăn nuôi dựa vào đồng có tự nhiên và tận dụng phụ phẩm chủ yếu là rơm khô (750 - 1200 kg rơm/vụ) vì thế mùa đông trâu thường thiếu ăn, gầy yếu, khàn phèn họng, ngay thường là 20 - 30 kg cơ và 5 - 6 kg rơm. Để với yêu cầu thi thiểu 0,2 - 0,3 đơn vị thức ăn (IV/ngày nghỉ) và thiểu 0,7 - 0,8 (V/VTX (Đv ngày làm việc). Trâu bò thường mắc bệnh tiêm mao trung, sán lá gan, tụ huyết trùng.

Các chế độ, chính sách khuyến khích người nuôi trâu cày, trâu sinh sản ít được chú ý đúng mực và không đều trong các HTX, tập đoàn sản xuất (nhất là thời kỳ con ché đỡ bao cấp).

III-2. Nghiên cứu ứng dụng các biện pháp thưc ăn cho dàn trâu trong Đông xuân.

Thực ăn cho dàn trâu, trong và ngoài quan thường, quyền thiểu cá và số lượng và chất lượng mà theo họ là rất quan trọng để duy trì và phát triển dàn trâu vừa cày keo vừa sinh sản. Do đó đã tập trung nghiên cứu giải quyết:

2.1- Tăng cường thực ăn bổ xung giàu đạm, năng lượng và vị lượng cho trâu như : sử dụng 700 kg thực ăn viên, 100 kg đá liềm của Công ty thực ăn vựa chăn nuôi Khu vực I, bộ trộ cho 20, hộ nông dân dùng 50 kg chế phẩm (thanh phèm có 30% urê, rơm, đường, vị lượng...) cho trâu cày, trâu sinh sản (ngang dung kết quả nghiên cứu của Viện chăn nuôi). Vì trâu đồng bằng chỉ quen ăn cỏ và rơm nên việc bổ xung thực ăn

tinh giàu đạm và năng lượng phải luyện tập công phu, khó d
vào sản xuất.

Riêng thô lùn, bò xanh, đang chế phẩm được 1 số hộ (10
số hộ nuôi trâu) sử dụng bò dùng trâu cày (loại già yếu
và 1 số trâu sinh sản dưới hình thô bò dùng trực tiếp q
mom).

2.2- Trồng thỷ keo dậu - giống mới có năng suất lá v
hạt cao làm thức ăn xanh và giàu đạm trong đồng ruộng cho t
bò gia đình.

Sử dụng 5 kg hạt keo dậu gieo trồng vào vụ cày, yết
gia đình, bờ yung, bờ thưa và hàng rào q quanh nhà, kết quả
có 1000 cây sống phát triển tốt, dùng lá cho trâu ăn tốt.

Bức dâu cho thấy với giống keo dậu mới của Phi-líp-p
Pén có tỷ lệ này mầm ....70%, dễ trồng, đơn giản, không kén
đất, già dinh dưỡng tận dụng quanh hàng rào, tốn ít công
chăm sóc, vẫn có lá xanh trong vụ đông, có thể thu hoạch ch
trâu bò ăn thêm trong mùa đông khan hiếm cỏ. Qua theo dõi
20 trâu nghe có 16 con (chiếm 80% số trâu) ăn lá không phả
luyện tập tắt cả 16 trâu không có hiện tượng bệnh lý, sức kh
và lao động bình thường. Đầu tư chi phí hạt giống trồng lam
hàng rào quanh nhà 500 đ/sao, hàng năm thu 45 kg lá xanh
trong vụ đông.

2.3- Nghiên cứu các phương pháp chế biến : ngũ cày,
rom, làm thức ăn cho trâu thiều cỏ

2.3.1- Ứng dụng phương pháp chế biến cây ngũ sau thu
bắp bằng hóa chất (kết quả nghiên cứu trường trung học
nông nghiệp TW (ở Việt Yên Hà Bắc) vận dụng trong điều kiện
tung gia đình.

Từ 2 bộ ủ gia đình, bì bồng ở Tiên Ngoại, Yên Bác,
vụ xuân 1989 - 1990 đã mọc ra 27 bộ ủ của gia đình ở các HTX
Tiên Nội, Tiên Ngoại, Yên Bác, Trúc Vấn, Mộc Bạc (huyện
Duy Tiên), xã Phu đồng huyện Gia Lâm (Hà Nội), xã Bích
son, huyện Việt Yên (Hà Bắc). Thể tích bộ ủ: dài 1 - 1,2
m, rộng 0,8 - 1 m, cao 0,8 - 1 m, thuận tiện cho việc ủ
và lấy thức ăn (xem hình vẽ). 1m³ có thể ủ 4 - 5 tạ ngũ
sau thu bắp (phù hợp với diện tích cây ngũ tung gia đình
trong vụ đông, ghặt ngắn 5 - 19 cm (bộ phận thân ngũ từ bắp
cuối cung đến gốc cây; vì quá già).

Phương pháp chế biến bằng hóa chất này có ưu điểm:
dễ làm, dù trù một khối lượng cây ngũ cho tung gia đình
trong 1 - 2 tháng, sản phẩm trâu ăn ngay không phải tổn
công luyện tập như phương pháp chế biến khác, giá thành hế
1 tạ cây ngũ chỉ cần 500 đồng hóa chất, với bộ ủ 5 tạ cây
ngũ, ty lùi sử dụng 70% trâu có thể ăn trong 40 - 50 ngày
vụ đông? để cho nông dân 40 - 50 hộ có và hạn chế mức
giảm sút thịt trong 10 - 25 kg/con trong mùa đông thiều cỏ.

2.3.2- Chế biến rom bằng nhé 4%.

Rơm khô queo tươi dung dịch urê 4% (cứ 4 kg urê pha trong 100 lít phun queo cho 100 kg rơm khô) và đem ủ trong bồn ủ 2 ngăn từ 7 - 14 ngày rồi luân phiên cho trâu ăn liên tục trong 10 tuần trước khi làm đất ruộng lúa hè thu và 4 tuần sau khi làm đất.

Rom ủ với urê 4% sẽ mềm hơn, và tăng giá trị dinh dưỡng (hàm lượng đạm và protein..) Kết quả phân tích máu rom có 11 tông số như sau :

- + Rơm lúa già phunuong dài ngày (nặng trôi) : 2,64%

- Không rõ	2,2%
- 0-10 ngày có	5,6%
- > 11 ngày có	5,68%

Trâu ăn rơm ú urê % di nhanh, cây khỏe hơn trâu ăn rơm thường, vì vậy đã rút ngắn thời gian làm đất, đảm bảo cây bắp kịp phơi vụ. Một khuyết điểm của rơm ú urê là một kỹ thuật chế biến thực đơn dễ giải quyết tinh chỉnh kho khăn và nguồn thức ăn đảm cho trâu ở nông thôn vùng đồng bằng sông Cửu Long.

Kỹ năng cày ruộng của trâu bò với urê.

Thứ tự	Đơn vị	Thời gian để đôi cây song 100 met ² /phút	Màu	Diện tích cây m ² /giờ	Trung bình 100kg.....đôi trâu/trên 1 đôi trâu
Rơm ú urê 4%	kg	3	68	17	132,7
Rơm không ú	kg	16	94	25	115,6

III.3. Nghiên cứu ứng dụng biện pháp nâng cao khả năng sinh sản của bò trâu :

Đã áp dụng các biện pháp sau:

3.1.1. Chọn đủ dyc tốt và điều hoà dyc hợp lý trong địa bàn thôn xóm.

4 năm đã thiền hogn 40 trâu đực giống lầu, phân bò 68
đực giống ở từng xóm thửa phù hợp với đặc điểm có, tránh
được tinh trạng nơi thiền đực hoặc nơi qua thưa đực giống.

3.1.3. Tăng cường đàn trâu cái trẻ, khoẻ.

Giúp dân loại thai 40 trâu cái già, nâm sỏi, mua vào 54 cái trẻ, và tư gầy trong dân cái địa phương 90 trâu cái từ

3.2. Khám thai cho đàn trâu cái.

Những năm trước do quản lý kém, trâu của tập thể bị xâm thai khá nhiều; qua điều tra lúa đẻ trong 3 năm liền ở HTX Duy Tiên cho thấy 138 trường hợp bị xâm thai trong tổng số 697

trung hợp (chiếm 19,8% số trâu chửa) riêng năm 1986 là 15%, để giúp dân xác định trâu cái có chửa hay không, chửa vào tháng thứ mấy để có kế hoạch bồi dưỡng và sử dụng tốt dân trâu cái hơn. Chè ty, lô xay thai đồng thời có kế hoạch phối giống nâng tỷ lệ đẻ của trâu chửa tối đa từ chục và hàng đàn, việc khám thai cho 1100 lô trâu cai 7 HTX (không kể số cảng jao viễn) được đào tạo để khám thai cho dân trâu bò trong toàn huyện. Nhờ có biện pháp này đã làm giảm tỷ lệ xay thai từ 15% năm 86 xuống 10% năm 90.

Mục	Danh vị tỉnh	1986	1990
1. Số nghe đẻ trong năm con	!	93	180
2. Số nghe bị xay trong năm "	!	17	5
3. Tỷ lệ xay thai	%	15	2,7

3.3. Tác động các biện pháp nâng cao khả năng sinh sản của trâu.

3.3.1. Biện pháp 1: tổ chức chăn thả tập trung trâu đực và cái theo mùa vụ tạo điều kiện cho trâu đực giao phối thường xuyên vào thời vụ sinh sản (tỷ lệ 1 đực/5-10 cái) đã có hiệu quả cao.

- Vụ xuân trâu đực đeo 52% có tỷ lệ cao hơn vụ thu (46%)
Tỷ lệ thụ thai vụ xuân cũng đạt tỷ lệ cao 73%.

Chi tiêu ! số trâu ! tỷ lệ ! số trâu có ! Tỷ lệ trâu theo dõi đồng đực (%) ! chửa ! chửa (%)	!	!	!	!	!	!	!
Đua xuân ! 50 ! 26 ! 52 ! 19 ! 1 ! 73	!	!	!	!	!	!	!
(tháng 3-4)							
Đua thu ! 50 ! 23 ! 46 ! 14 ! 1 ! 60,8	!	!	!	!	!	!	!
(tháng 9-10)							

3.3.2. Biện pháp 2: chích sinh:

Đây là một cách sinh được tác động bằng IPNC của Viện khoa học nông nghiệp Việt Nam để kích thích chửa nòng sinh dục của chúng.

Trâu đực tiêm với liều 10 - 12 VT chuột/ kg 2

Kết quả dùng huyết thanh ngừa chửa kích thích chửa nòng sinh dục của trâu cái.

Chỉ tiêu	Số con	Số trâu	Tỷ lệ %	trâu có	Tỷ lệ %
	tạo động	động dục	(%)	sau chưa	(%)
Trâu chửa sinh					
từ 3-6 năm	104	94	90	34	36,3
Trâu 6 tháng					
sau đẻ chưa	67	65	97	26	40

- Trâu chửa sinh từ 3 - 6 năm đãi thu thai 36,3%

- Trâu 6 tháng sau khi đẻ chưa động dục lại được tiêm HING đã thu thai 40%.

III.4. Biện pháp thú y:

Cùng phòng, nông nghiệp và trạm thú y huyện cung cấp mảng lúoi thú y cơ sở, hoạt động dưới hai hình thức dịch vụ bắt buộc và dịch vụ thoả thuận.

Dinh kỳ tiêm phòng bệnh ta huyết trùng và tay sán lá gan cho trâu bò, chúng tôi đã kết hợp với Bộ môn kỹ sinh trùng Viện thú y tiến hành chẩn đoán bệnh tiêm mao trùng (TMT) cho trâu bằng các phương pháp chẩn đoán huyết thanh họe like Blizengung, kết nghịch trên phèn kính... Công tác chẩn đoán này đã được tiến hành vào 3 vụ (tháng 3/1989, tháng 9/1989 và tháng 4/1990 tại 7 HTX (650 mâu).

Kết quả kiểm tra bệnh tiêm mao trùng của trâu (tháng 4/9)

Hợp tác xã	Số trâu kiểm soá mâu được tiêm mao trùng (%)		
	tra	tính	(%)
1. Tiên nội	41	13	31
2. Tiên ngoại	44	11	25
3. Duy minh	17	7	41
4. Quốc bắc	15	3	20
5. Quốc văn	9	1	11
6. Hoang đồng	79	19	24
Công	205	58	27

Qua kiểm tra cho thấy số trâu nhiều bệnh TMT ở HTX cao, đặc biệt ở Hoang đồng bằng phương pháp lý lâm da tập trung và chích con TMT.

- Để có kế hoạch tiêm diệu tri triệt để nên cần dương tính (dùng phương pháp, dùng liều lượng).

- Có kế hoạch kiểm tra và không thể bệnh TMT cho đàn trâu trước khi vào vụ động xuân trong huyện.

III-5. Nghiên cứu ứng dụng các chế độ chăn nuôi nhằm khuyễn khích xã viên chăn nuôi trâu cày kéo kết hợp sinh sản.

III-5.1. Từ 1-1987 đến 5-1988 : Dân trau của tập thể giao cho xã viên nuôi.

Dâ dân với HTX cai tiến chế độ khoán, quản lý dân trau.

- Qui định 1 trâu có 1 người nuôi và do 1 thợ cày chuyên trách làm đất cho nhóm.

- Áy dụng nội quy sử dụng tâu cày (định thời gian nghỉ, thời gian làm việc tung vua).

- Trả công cho người nuôi trâu, người cày bằng thóc, bò chế độ trả công bằng điểm, có cày bao 1 sào trá 7 kg thóc, còn người nuôi trâu được trả công chán đất bằng 100 - 150 kg/năm.

- Khuyến khích người nuôi trâu sinh sản : cho người nuôi hượng 80% giá trị bê nghe 1 năm tuổi, cung 1 kg nghe hoi trả bằng 4 kg thóc.

Song chỉ hạn chế dân trau chết vì đói, rét, làm việc nhiều.

5.2- Từ tháng 6-1988 đến tháng 12-1990.

Có nghị quyết 10/CPHối hợp với huyện để tổ chức giao trá cho dân, ~~quá~~ chế độ thay đổi, 7 HTX có 665 trâu tệp thê được giao cho dân tinh beng thóc. Trung bình 1 con cò giá bằng 650 kg thóc (biến động 350 kg - 900 kg thóc/con).

Trâu qua gia đình nên xã viên tự nuôi, tự quản lý, Do sử dụng hợp lý, được chú ý chăm sóc nuôi dưỡng nên trâu béo khỏe trâu ít chết.

5.2.1- Áy dụng chế độ khuyến khích người nuôi dưa giò (lấy trong qui phat triển san xuất của HX) để :

Bồi dưỡng trâu dưa giò : HTX Tiên ngoại giành 2,1 kg thóc/năm cho 1 dưa giò, Tiên nội giành 60 kg. Yên bắc gi 2,1 kg thóc/khem, cho toàn bộ số trâu dưa giò của HTX.

5.2.2- Thực hiện trả tiền phôi giò cho người nuôi giò : người nuôi trâu cai phai trả 2000 đ (ở Yên bắc) và 6000đ (ở Tiên nội) sau một lần phôi giò.

5.2.3- Cố chế độ a/v cán bộ kỹ thuật HTX :

- HTX Yên bắc trả công 1 cán bộ kỹ thuật chăn nuôi là 150 kg thóc /vụ.

- HTX Tiên nội 168 kg thóc/vụ, HTX Tiên ngoại 110 cùm, HTX Chuyên ngoại, Duy minh, Trác văn trả 100 kg thóc/Ngoại ra để phụ vụ việc tiêm phòng định kỳ hàng năm cùn trâu phai góp 3 kg thóc cho mảng lười thuỷ HTX.

III-6. Công tác đào tạo, tập huấn, tuyên truyền n biển khoa học kỹ thuật.

6.1-Dâ tập huấn kỹ thuật tại chỗ cho 30 người (về khám thai trâu, chế biến cày ngô, trồng và sử dụng

6.2- Tổ chức 4 buổi tao đàm 292 nông dân tham gia thảo luận, việc tổ chức thực hiện các biện pháp sinh sản, thức ăn và chế độ khuyến khích người nuôi trâu đực giống...

6.3- Tổ chức gặp gỡ, trao đổi giữa lệnh giao và kỹ thuật 7 HTX, 1 năm 2 lần vào tháng và sinh sản để rút kinh nghiệm và có kế hoạch triển khai thực hiện tốt các biện pháp tổng hợp nâng cao khả năng sinh sản của đàn trâu 7 HTX.

6.4- Tổ chức hội nghị đầu bò * tại HTX Trà vân phổ biển, kỹ thuật ủ cây ngô cho toan bộ 22 chu nhiệm HTX, các cán bộ kỹ thuật, Ủy ban Khanh dân huyện Duy Tiên với sự có mặt của Ban Chu nhiệm chương trình 02-B trong tháng 11 năm 89.

6.5- Tổ chức quay vở tuyên và phát triển dài truyền hình Việt nam về kỹ thuật và kết quả ủ cây ngô làm pherog ăn dã cho trâu bò đồng ruộng (11-11-1989) và về đàn trâu sinh sản của HTX Trần Khoa (12-4-1989)

Một số kết quả, và qui trình kỹ thuật chế biến cây ngô, sử dụng kỹ thuật để nâng cao sinh sản đàn trâu được phổ biến kịp thời trên báo chí, dài phát thanh tiếng nói Việt nam và dài truyền hình huyện Duy Tiên.

6.6- Phát hành tờ bướm phổ biến kỹ thuật ủ xơm với mục đích nuôi trâu bò tại huyện Càng long tỉnh Cao Bằng và vùng đồng bằng sông Cao Bằng.

III-3. Kết quả tổng hợp :

Sau 4 năm nghiên cứu ứng dụng, bước đầu xây dựng mô hình chăn nuôi cây keo kết hợp sinh sản ở 7 HTX diêm thuộc huyện Duy Tiên (Hà Nam Ninh) đã đạt kết quả sau :

7.1- Tổng đàn trâu từ 88, con (1986) tăng lên 1116 con (1990) tăng 25,4%. Trong đó : trâu cày từ 713 con (1986) tăng lên 944 con (1990) tăng 32%.

Do đó bình quân mức kéo của trâu đã giảm từ 2,32 ha gieo trồng (1986) xuống 1,85 ha/con/vụ (1990).

7.2- Mật lượng đàn trâu cày cũng tăng :

- Trâu cày loại A và B tăng : từ 635 con (1986) lên 773 con (1990).

- Trâu cày loại C giảm từ 38 con (1986) xuống 51 con/1990.

7.3- Nâng tỷ lệ sinh sản của đàn trâu cái từ 29% (1986) lên 40% (1990) và tăng tỷ lệ nuôi són, nghé 69% (1986) lên 95% (năm 1990).

7.4- Giảm dove số trâu đỗ ngã đồng xuân từ 3,6% (1986) còn 0,5% (1990).